

LUNA

NAŠA NAJBLIŽJA SOSEDA V VESOLJU JE LUNA, NAŠ NARAVNI SATELIT. GIBLJE SE OKROG ZEMLJE TAKO, DA JE VEDNO Z ISTIM OBRAZOM OBRNJENA PROTI NAM. LUNA JE NEPRIJETEN SVET. TEMPERATURA JE PEKOČIH 150°C MED LUNINIM DNEVOM DO LEDENIH -150°C PONOČI. NA LUNI NI VODE, ZATO TAM NE MORE ŽIVETI NOBENA RASTLINA ALI ŽIVAL. NA NJENEM POVRŠJU SO PLANOTE Z OGROMNIMI GORAMI IN ŠTEVILNIMI KRATERJI. LUNA NIMA LASTNE SVETLOBE. VIDIMO JO, KER JO OSVETLI SONCE. LUNA JE SATELIT – TO JE TELO, KI SE GIBLJE OKROG PLANETA ALI ZVEZDE. OKROG PLANETOV V NAŠEM OSONČJU KROŽI MNOGO LUN ALI SATELITOV.

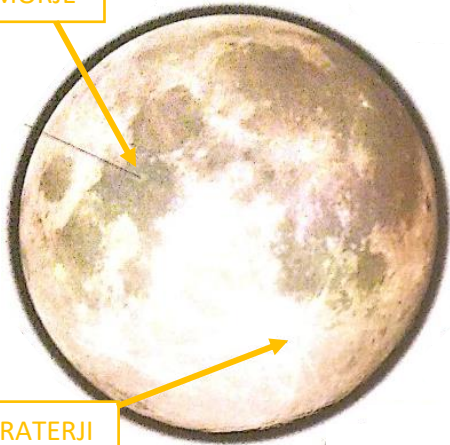
PRED VEČ KOT ŠTIRIMI MILIJARDAMI LET JE IZ LUNINE NOTRANJOSTI IZTEKLA LAVA. SLEDILA SO MOČNA TRČENJA METEORITOV. LAVA SE JE STRDILA IN OBLIKOVALA RAVNINE Z GLADKIMI TLEMI, KI JIH IMENUJEMO **MORJA**.

KRATERJE SO POVZROČILI TRKI METEORITOV. NEKAJ JIH JE NASTALO TUDI ZARADI IZBRUHOV VULKANOV NA LUNI.

ROJSTVO LUNE

LUNA NAJ BI BILA DEL ZEMLJE, KI SE JE ODKRHNIL ALI PA STA ZEMLJA IN LUNA NASTALI HKRATI IZ ISTEGA OBLAKA PRED 4,5 MILIJARDE LET.

MORJE

KRATERJI

LUNINE MENE

KO POTUJE LUNA OKOLI ZEMLJE, SE KAŽE V RAZLIČNIH VIDEZIH ALI MENAH, ODVISNO OD TEGA, KOLIKO OD SONCA OSVETLJENE STRANI LUNE VIDIMO NA ZEMLJI.

MLAJ
LUNA JE NEVIDNA.

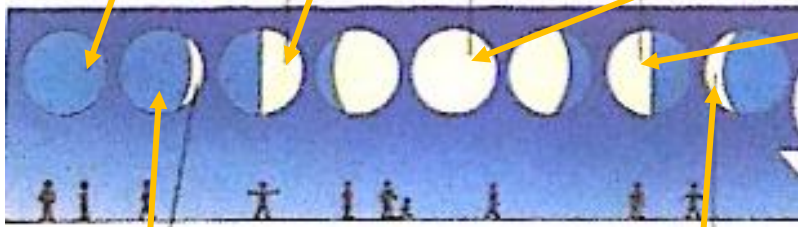
PRVI KRAJEC
VIDIMO POL LUNE.

POLNA LUNA ALI ŠČIP
VIDIMO JO CELO.

ZADNJI KRAJEC
VIDIMO DRUGO POLOVICO LUNE.

VEČERNI SRP
KO SE DEBELI,
SPOMINJA NA ČRKO D.

JUTRANJI SRP
KO SE MANJŠA – CRKA,
SPOMINJA NA ČRKO C.

PRISTANKI NA LUNI

LETA 1966 JE RUSKA SONDA LUNA 9 PRVIČ PRISTALA NA LUNI. 20. JULIJA 1969 JE NEIL ARMSTRONG SPLEZAL IZ AMERIŠKEGA APOLLA 11, S ČIMER JE POSTAL PRVI ČLOVEK, KI JE STOPIL NA LUNO.

DRUGE LUNE

V NAŠEM OSONČJU POZNAMO VEČ KOT 60 LUN ALI NARAVNIH SATELITOV. KROŽIJO OKOLI PLANETOV IN SO SESTAVLJENE IZ LEDU, POMEŠANEGA S KAMNINAMI. LUNA PRI JUPITRU SE IMENUJE IO IN JE ŽIVA, SAJ IMA DELUJOČE VULKANE.